

ÅBO TIDNING

Redaktörer: *Gustaf Cygnæus, John Hedberg, Rafael Collander*, (red.sekret., träffas 12—1 f. m. och 5—6 e. m.),
John Söderholm. — Redaktionsbyrå: Brahegatan 8, Telefon N:r 74.

N:o 335 — 1904

Fredagen den 9 December

1904 — N:o 335

TERMOMETER-OBSERVATIONER
Åbo, kl. 2 om natten — 7

Vicehäradshöfding
Alfred Holmström
ADVOKAT
Byrå i Auragatan N:o 3. Telef. 772.
Öppen 1/2 9—3.

I domkyrkan hållas:

Finsk bibelförklaring om fredag kl. 4 e. m.
af ministerlåd. Kallio.

Konfirmation försiggår i domkyrkan om

lördag m-d de svenska talande kl. 10 f. m.
och med de finska talande kl. 12 på dagen.

Skriftmålslat hålls icke om lör-

dag.

Metodistförsamlingens predikolokal,
Kristinegatan 8.

Lördag från kl. 11 f. m. församlingensföreläs-

ning. Kl. 8 e. m. afslutningsfest med tal af

pastor Haggman.

Stadsmissionens diakonissor:

Fanny Lindström, Allég. 12. Tr. kl. 9—10 f. m.

Agatha Lindholm, Fredag. 14 A. Tr. 9—10 f. m.

Diakonissföreningens diakonissa:

Sanny Borg, Gertrudsgatan 24 A. Träffas

kl. 9—10 f. m.

Kurser.

Finlands Bank, den 29 nov.

Förskylln- Inköps- Kurs.

St Petersburg . a/v 267:80 266:66/2

London . . . a/v 26:80 25:15

Paris . . . a/v 100:60 99:80

Antwerpen . . a/v 100:60 99:80

Berlin . . . a/v 124:10 123:40

Hamburg . . . a/v 124:10 123:40

Lübeck . . . a/v 124:10 123:40

Frankfurt a/M. a/v 124:10 123:40

Amsterdam . . a/v 209:80 —

Stockholm . . . a/v 139:80 138:40

Kristiania . . . a/v 139:80 138:40

Köpenhamn . . a/v 139:80 138:40

Stockholm, den 2 dec.

London 1 £ = Kronor a/v 18:16

Hamburg 100 Rmk = Kr. a/v 89:10

Paris 100 Fr = Kr. a/v 72:20

Bryssel 100 Fr = Kr. a/v 72:20

Amsterdam 100 Guld = Kr. a/v 150:65

Officiella o. legala

notiser.

Lediga tjänster: forstmästare, i Ilomants

revier senast 2 jan.; — stationsinspektörstjän-

sten & Villahäls senast 2 jan.

Dom auknas: i snickaren J. O. Aalto-

senes och landhandl. O. Malanders kkrer 18

jan. i Tyrvä.

Inställeledag: i målaremästaren J. Bj

Lindbergs o. Aina Lindbergs boskittadsmål

16 jan. i handl. J. F. Koskiesens kkrer 2 febr.

och i aff. handl. A. B. Sundmans 2 febr.

i Helsingfors.

Borgenrissammanträd: i affidne handels-

skolelär. E. Tiivis' kkrer 19 dec. i Helsing-

fors; — i guldsmiden J. P. Paulins 22 dec. i

Uleåborg.

Anmälda resande.

Den 8 dec

Hötel Phoenix: dispo. Wadstein fr. Skia-

narriv, öfveringen Brinell och Wahlberg samt

elektrotekn. Grana, handl. Frack och Sitt-

vering fr. Stockholm, Arendt fr. London, Glas-

burg, Rosenlew fr. Tammefors, Antell fr. Uleå-

borg, Palscheff fr. Viborg och Paul fr. Hel-

singfors.

Hötel Hamburger Börs: kommerser. Box-

ström fr. Vichy, vicehäradshöfd. Rosenberg

fr. Uskela, poseas. Wegelius fr. Ikala, handl.

Tallgren fr. Helsingfors.

Järnvägshotellet: handl. Riihijärvi fr. Suo-

lahti, godsg. Laaksonen fr. Yläne, direktör

Torster och handl. Widerholm fr. Tammefors,

värkmäst. Andersson fr. Helsingfors, godsg.

Pietiläinen fr. Bjärnä.

Född: en son, Sigrd och Albert Forsblom

d. 5 dec.

Döde: typografen Otto Alfred Wahlström i

Helsingfors d. 6 dec. 62 år; — Amalia Ma-

ria Sonstog i Helsingfors d. 6 dec. 75 år.

FINSKA ADVOKATBYRÅN i Åbo,

innehafvare vicehäradshöfding Kuno Alfthan. — Slottgatan 8, öppen fr. 1/2 9—3.

Vicehäradshöfding
Timgrens Juridiska Byrå,
Fastighets & Låneförmedling:
Aksel Alanders sakförarekontor, Åbo fil.
Brahegatan 7, öppet 1/2 9—1/2 3.
Telef. 8 69.

Gruner & Aminoff Advokatbyrå.
Kristineg. 5, Åbo. Öppn: 9—1 o. 4—6. T. 406

I Anna Liljus' Barngarderob, Nylands-
gatan 1-4, förfärdigas alla slags barnkläder.
Öppn. 10—2 f. m. o. 4—6 e. m. Tel. 5 10.

Liffruktanstalten i Åbo.
Eriksgratan 13, onsdag och lördag kl. 4—6.

U. von Troil Affär- & agenturbyrå, Åbo
Nylandsg. N:o 8, tel. 104

Finska Tandläkare

Munvatten och Tandpulver

i apotek och drogeriäffärer.

A. B. Finska Dental Depoten,
Helsingfors, Kaasergatan 26, öppen 9—6.

Kostnadsfri vaccination

hvarje måndag kl. 1/2 11 f. m. i Stadshusgården.

Boktryckeri.

Åbo Tidnings tryckeri, Ryska kyrkogatan 14.

MÅLARE JOHN TROBERG
Ryskkyrkog. 2

Anna Holm, massörs, Kaskisgatan

N:r 4, 1 tr.

Isolering af fängniss, ångvärk m. m.

fördeaktigast och billigast

genom **John A. Crichton**, maskin in-

geniör. Östra Esplanaden 46. Telef. 24.

Skinnhattar, mössor,

muffar och boas.

Tel. 3 70. Aina Conrad, Slottg. 4.

Skinnhattar

i nyaste modeller, mössor, muffar och

boas till billigaste priser i

Anna Jantinsens Modcaffär

Alma Anderssons kappaffär,

Aurag. 12. Nu inkommet höstkläder och

jaquetter, skinnmössor och boas. Tel. 7 98.

E. Östons Lamp-, Glas- & Porslinshandel

rekommenderas. Eriksgr. 15 Bazaren. T. 106

Moriabergs blomsterhandel,

Nylandsg. 6. Telef. 5 26. Gamla hallen 12 2.

Privata sjukhemmet, Åbo, mottager medi-

cinska och kirurgiska fall. Telef. 8 26.

Massage o. sjukgymnastik Anna

Eklom, Hofstögsgatan 3. Telef. 5 51.

Ansiktsbehandling, fot-,

hår- och manicurebehand-

ling. E. Håkklund, Skolg. 19. Tel. 5 18.

Översättningar från och till

ryska samt lektioner. Aina

Frank, edsv. translator, Träädsg. 14 B.

Åbo Översättningsbyrå,

Stora Tavastgatan 32, öppen säkrast 11—12

f. m., svenska, engelska, tyska o. franska,

livar & england, edsv. translator, lyceilärare.

Hotel Phoenix

Middagsmusik

från kl. 3—5.

Aftonkonsert

från kl. 8.

„Max Ernst”

återkommen och dirigerar

själf från i dag.

Pulchau Soiréer

af

Sveriges ende historietförfattare

Herr Emil Pulchau.

Född: en son, Sigrd och Albert Forsblom

d. 5 dec.

Döde: typografen Otto Alfred Wahlström i

Helsingfors d. 6 dec. 62 år; — Amalia Ma-

ria Sonstog i Helsingfors d. 6 dec. 75 år.

Meddelande.

Svea Biografteatern
från Stockholm

Gifver på genomresa fre-

dag och lördag kl. 8.15 e.

m., söndag kl. 4.30 e. m.

å Åbo Teater

Stora föreställningar

med föreläsning af levande

bilder under medverkan af

orkester.

Ur programmet framhålls

Verklighetsbilder från krigs-

skådeplatsen.

Bilder från en stor elds-

våda i London.

Bilder från Trawlefiske i

Nordsjön.

De skadeskjutna fiskefartyg-

en liggande i Halls hamn.

Ryskt krigsfartyg på väg

till Ostasien, kolar i öp-

pen sjö

jemte flera storartade bilder,

aldrig i Finland förevisade.

Entré: Parkett 1: 50, 1:sta

raden 1: —, 2:dra raden 75 p.

Biljettförsäljningen försiggår

spektakeldagarna från 9—1 f.

m. samt kl. 4 e. m.

Efter teatern:

Delikata smörgåsar,

Varma Pasteller,

Smörgåsar, smörgåsar,

Engelskt the,

Div. portioner,

Bakelser m. m. och

Öl från fat i

Wibergs Conditori & Café.

Hotel Hamburger Börs.

Afskedskonsert

af den omtyckta

Damorkestern FENNIA.

Sista uppträdande af

Heinz Buda

och

Alonzo Colbert,

Steppdansör

Entré Fmk 1: —.

Sammanträde.

A. U. o. F. A. T. 1 s. d. 9, 18 o. 31 dec.

80 r.

Bolagsstämma.

Aktionärerna i

Aura Bryggeri

Aktie Bolaget

i Åbo

kallas härmed till ordinarie

bolagsstämma å bolagets kon-

tor onsdagen den 14 ja-

nuari 1905 kl. 5 eft. m.

Åbo den 9 december 1904.

Direktionen.

6280

Herman Fagerlunds Nikolaitorget 5, invid rådhuset. Tel. 851. Öppen 1/2 9—12
4—6, utför rättgångar vid alla domstolar i landet, verk-
ställer inkasseringar, förmedlar köp m. m. 5841

Lördagen den 10 december

föreläst

Fruentimmersföreningen i Åbo

Ett Lotteri

i Brandkårshuset.

PROGRAM:

*1. Ouverture till Robespierre. Litolf.

*2. „Porträttarna“ af A. M. Leangren.

*3. Inledning till 3:e akten ur op. Lohengrin Wagner.

*4. Solosång, utföres af magister S. Englund.

*5. Vals, dansas i kostymer af fyra par.

*6. Saracenen-Marsch Gounod.

Lottförsäljning.

Allmän Dans.

*) Utföres af Musikaliska Sällskapets orkester under anförande af herr ka-

pellmästaren José Eubenschütz.

Dörrarna öppnas kl. 7 e. m., början kl. 1/2 8, afslutning kl. 12.

Entré: nummerade platser 2 mk, onummerade 1 mark 50 penni, för

barn 1 mark.

Inträdesbiljetter säljas fredagen och lördagen i Frenckellska

bokhandeln samt vid ingången.

Anhålls förbindligast att de ärade damer, som välvilligt

åtagit sig insamlandet af vinster, måtte insända dem om fredagen

och lördagen från kl. 11 f. m. 6782 (A.U. 2,104)

Carl Fr. Jusélinus' Skjortmagasin,

midtemot Biblioteket, äfven i filialen, Nylandsg. 1.

Dam artiklar:

Herr artiklar:

Spetskragar och Fichyer,

Moderna Lavalier,

Läder- och Sidenbälten,

Siden och Linne Näsdukar,

Hälsöms- och Broderade do,

Ylletröjor och Strumpor,

Siden- och Ylle korsettskyddare,

Korsetter: P. D. och R. & H.,

samt Band och Reform,

Underkylor: Ylle, Siden och

Barakan, stort lager till mycket

billiga priser,

Ylleblusar i moderna mönster.

Linne Näsdukar med mindre tel,

Batist Näsdukar till 3 mk 75 p. duss.

Till salu.

I

Antikvariska

Bokhandeln

Lotterivinster. — Julklappar.

Brefkortsalbum. — Cirkelbestick.

Fina bläckhorn. — Pupeterier.

Pappersknävar. — Portföljer.

m. m., m. m.

Presentkort.

Obs! Vid kontant köp för minst

5 mark på en gång 5 % rabatt

å hvarje hel mark. — Tel. 12 67.

Rökare

den. Våra batterier svarade. — I dag på morgonen är det lugnt.

De engelska kollevaran- serna.

LONDON, 8 dec. (P. T. A.) Tycke ångaren Bengalia har natten mot den 7 afgått från Barry till Batavia med last af 12,000 tons kol anslutligen för de ryska krigsfartygens räknung.

Utslag af japansk präsdomstol.

BERLIN, 7 dec. (P. T. A.) Till Lok. Aus. meddelas från Tokio, att prisdömstolen i Sasebo beslutat att betrakta det utanför Port Arthur uppbörjade tyska ångfartyget „Veteran“ såsom laglig pris och att frigiva besättningen.

Landtdagen.

Till talman för borgareståndet har förordnats hofrättsassessor *Hugo Lohus* samt till vicetalman seminariedirektorn *K. O. Hyén*. Till talman i bondeståndet har förordnats rusthållaren *Kaarlo Ojanen* samt till vicetalman landbrukaren *J. R. Wuolijoki*.

Ridderskapet och Adeln.

Vid Ridderskapet och Adels pleum i går kl. 12 p. d. meddelade ordföranden i riddarhusdirektionen, hr K. Autell, att till direktionen inkommit en skrivelse från f. d. senator Lennart Gripenberg. Denne anmälde däri, att han såsom ättens hufvudman för sin ätt tillför säkrat sig rätt till ätte och stämman i Ridderskapet och Adeln. Då han emellertid på grund af den s. k. diktatorförordningen förbjöds att vistas i landet, hade han förutsett möjligheten af att han kunde att hiudras att fullgå sin rättighet, och hade han därför på förhand ansett sig böra uppsätta förevarande skrivelse. Enligt 6 och 9 §§ L. O. får ingen landtdagen hindras i utförandet af sina rättigheter. Visserligen hade senaste vår emanerat ett förordnande, hvarigenom de utvisade förbjöds att begagna sig af sina politiska rättigheter, men detta stode i strid med Landtdagsordningen och det tillkomme Ridderskapet och Adeln ensamt att bestämma bärom. Detta utgjorde därför en kränkning af Ridderskapet och Adels rättigheter. Senator Gripenberg hade därför ansett sig böra underställa det honom åtgångna väldet Ridderskapet och Adeln beprövande, icke så mycket för hans egen persons skull, men emedan R. O. A. antagligen skall finna skäl att häfva sina ständsmedlemmars representationsrätt.

Likaledes hade från greve Gustaf Filip Creutz till riddarhusdirektionen inkommit en skrivelse, däri degnen förklarar att han i ons dags e. m. vid sin ankomst sjöledes till Hangö försedd med fusk pass förvägrades att landstiga, ehuru han tillkännagaf sin afsikt att begiva sig till landtdagen i egenskap af hufvudman för sin ätt. Såsom anledning för vägran att låta honom landstiga hade åberopats telegrafiska förbud härifrån, på grund af att han vare svensk undersått. Greve Creutz kunde emellertid åberopa ett svenskt inrygdärför, att han icke sökt svenskt medborgarskap, utan endast erhållit rätt att under vissa villkor i Sverige besitta fast egendom. Han hade sålunda ingalunda upphört att vara fusk undersått.

Hr L. Mechelin anmälde på uppdrag af f. d. borgmästaren Georg Kuhlefelt, att denne jämval blifvit förhådd att landstiga i Åbo, ehuru han var försedd med full makt för intågande af säte och stämman i Ridderskapet och Adeln, och anhöll hr Mechelin att detta ärende måtte behandlas i sammanhang med de förutnämnda.

De förevarande ärendena remitterades omedelbart till riddarhusdirektionen.

Vid plenium valde ståndet medlemmar i stora deputationen och hälsningsdeputationer till medständer.

Ridderskapet och adeln.

Vid första anteckningens första upprop i onsdags kl. 12 på dagen utgafs pollet af följande medlemmar af Ridderskapet och adeln:

Griefvar:

2. Cronhjelm af Hakunge, Alexander, kammarherre, överdirektör i öfverstyrelsen för prästseendena.

Friherrar:

6. Cedercronz, Axel, godsegare.

19. Carpelan, Tom, godsegare.

48. Gripenberg, Bertel, skriftställare.

51. Indrenius, J., kapten af 1a rangen.

61. von Hellens, Ivar, godsegare.

Ridders- och adelsmän:

7. Svinhufvud af Qvalstad, Per E. f. d. hofrättsassessor.

20. Sölverarm, Paul Hugo, affärsman.

24. Schildt, Onni, landbruksråd.

42. Järnefelt, Tauno, juriskandidat.

60. Taube, J. R., godsegare.

64. Charpentier, A. f. d. senator.

70. Cronstedt, Carl, bankdirektör.

75. Rosenlew, Hugo, konsul.

76. Grotenfelt, Tor, bankdirektör.

92. Tigerstedt, A. F., öfverintendent.

95. von Schantz, J. E., kronofogde.

105. Lagerborg, A. V., kapten.

135. Granfelt, A. F., trafikdirektörs-assistent.

154. af Enehjelm, P. K. A., justitiärman.

157. Nordensvan, J. R. H., förstämstare.

158. Standertskjöld, C. G., ingenjör, godsegare.

168. von Haartman, E., öfverste.

177. Edelheim, F. E., ingenjör, godsegare.

182. Thesleff, V. N. J., godsegare.

187. Rosenbröjer, K. H., trafikdirektörs-assistent.

190. af Hällström, G. E., fil. mag. godsegare.

192. Falck, V., universitetskamrerare.

194. Wallensköld, A. G., fil. dr. docent.

196. v. Heideman, H., godsegare.

197. Björkenheim, Gösta, disponent.

207. Pipping, Wilhelm, professor.

239. Oker-Blom, Max, docent.

242. Antell, Kasten, öfverste.

249. af Frosterus, Ch. Em., bankdirektör.

252. Mechelin, L. f. d. senator.

270. af Björkstén, B. f. d. senatskammarråd.

276. Wuoreheimo, O., senator.

278. von Wahlberg, F., medicinalchef.

Vid andra uppropet, som egde rum i onsdags kl. 7 e. m., utgafs följande polletter:

Friherrar:

35. von Haartman, Carl August Gabriel, godsegare.

46. Standertskjöld-Nordenstam, Herman Sigrid, godsegare.

52. Standertskjöld, Carl August godsegare.

59. Stjernvall, Herik Ludvig Alfred, godsegare.

62. Yrjö-Koskinen, Yrjö Koskinen, öfverdirektör.

Ridders- och adelsmän:

36. Aminoff, Oskar Guido Tapio, järnvägsbållare.

59. Fraser, Georg Fredrik, kapten.

73. Ehrnrooth, Gustaf Robert, generalöjtnant.

79. Jägerskiöld, Christer Robert Otto Edgar, hofrättsassessor.

81. Tavaststjerna, Verner Nikolaj, öfverinspektör.

110. von Christerson, Carl Gustaf Wilhelm, godsegare.

116. Bruncrona, Carl Wilhelm, godsegare.

162. Wasastjerna, Evert Viktor, medicinedoktor.

188. Törngren, Johan Adolf, medicinedoktor.

206. von Schoultz, Konstantin Runo Georg, ingenjör.

219. von Blom, Mikael Leonard, generalmajor, senator.

228. von Nandelstadh, Matts, kapten.

232. Rein, Karl Gabriel Thiodolf, värligt statsråd, professor emeritus.

237. Edelfelt, Albert Gustaf Aristides, artist.

246. von Collan, Alexander, geheimeråd.

247. Hackman, Alfred Leopold Fredrik, filosofiemagister.

254. Estlander, Ernst Henrik, juristutskiftes kandidat, docent.

260. Lindelöf, Lorentz Leonard, värligt statsråd.

271. Sanmark, Arvid, banktjänsteman.

273. von Rettig, Erik, filosofiemagister.

Åbo stad och län.

Rådhusstämma

för val af 12 stadsfullmäktige för siggär i dag från klockan

12—3 p. d. och 6—8 e. m.

Vid valet är att märka:

att valet försiggär inom valkretsar, sålunda att valnämnden i första valkretsen, hvilken omfattar första, andra, tredje, fjärde och femte stadsdelarna jämte förra Kyrko- och Klösterkvarten samt stadsens af hysta mark på sydöstra sidan om Aura å äfvensom Ransala ö, Stora och Lilla

Beckholmarne samt Beckholmen, sammanträder i Rådhusfullmäktiges första afdelning session-rum, under ordförande af f. politidirektören, vicehufvudmannen Ernst Putter Thome samt valnämnden i andra valkretsen, omfattande sjätte, sjunde, åttonde, nionde och tionde stadsdelarna jämte förra Norra, Södra och Nystadskvarten samt stadsens afhysta område på nordvästra sidan om Aura å, uti Magistratens session-rum under ordförande af politiborgmästaren Reinhold von Willebrand.

att röstegande är berättigad sin talan om först att i rådhusstämman genom fullmakt på annan dag sammanträdande röstegande öfverlämna, dock att ingen på grund af fullmakt må få en talan eller uttala valrätt för mera än en röstberättigad;

att fullmakten, som skall vara antingen skrifven och undertecknad af utställaren samt med dennes signill försedd, eller också af honom undertecknad o. h. af vittnen bestrykt, gäller endast för ifrågavarande stämman, hvilket bör i fullmakten utlösas; att valman, som önskar på grund af fullmakt aflämnas väsende för röstberättigad inom annan valkrets, bör upprisa fullmakten för ordföranden inom egen valkrets, i afseende på återgång till fullmäktigen själf är valberättigad samt att annan fullmakt icke blifvit af honom begagnad eller upptejd;

att den, som vill i egenskap af ombud för bolags styrelse, eller för delegerade i öskifstad bo eller för flera gemensamma förnyare uttala valrätt, bör vid stämman förete utredning därom att han blifvit af bolagets styrelse, af bolags delegerade eller af sina medförnyare därtill utsedd;

att valet sker medelst slutna eller förseglade valsedlar, hvilka böra till namn och yrke eller titel tydligt upptaga de personer, som utses till stadsfullmäktige;

att valsedel, hvilken är af den väljande underskrifven, liksom också sedel, upptagande flera eller färre namn än antalet personer, som skola väljas, är ogiltig; men innehållande valsedel namn på icke valbara personer, eller af valsedel beträffande personens namn och stånd afstafad så tydligt, att tvifvel förefinnes om den väljandes afsikt, ogillas sedeln endast så vidt angår den icke valbara eller tydligt upptagna personen;

att valsedlarna, som skola aflämnas till valkretsens valnämnd, emottagas i den ordning, de valberättigade tillstådeskomma, emellan klockan tolv och tre på dagen samt sedermera från klockan sex till klockan åtta på aftonen.

Fullmakt kan stilsäras sålunda:

Fullmakt för N. N. att föra min talan och uttala mig tillkommande röstträtt vid rådhusstämman i Åbo den 9 december 1904.

Datum. Namn. sigill eller vittnen.

De svensktänade kandidater äro:

von Essen, G., läkare.

Forberg, S. V., rådmann.

Fredriksson, J. V., värmästare.

Hartman, Henrik, v. häradsh.

von Heideken, C., läkare.

Ingman, M., slöjdläro.

Juettus, August, bankdirektör.

Lipio, H., bokförlä.

Lundblom, G. A., handlande.

Svanljung, Knut, doktor.

Wahlström, August, handlande.

Alenius, Axel, f. d. hofrättsassessor

Motpartiet gör stora ansträngningar för att genomdriva sin lista.

Därför:

Till valet enhvar!

M. dag i fullmakt af dem, som själfva äro förhindrade att infinnas sig.

En hvar röstande har rätt att rösta med en fullmakt.

— **Landtdagsmannavalet i Åbo stift.** Domkapitlet i Åbo ärkestift har numera inkommit med förklaring i anledning af besvären öfver valet af landtdagsmännen till prästeståndet i Åbo ärkestift. Domkapitlet anser, att besvären böra höra till ekonomidepartementet, enär ingen valberättigad har besvärat sig i domkapitlet öfver valet samt domkapitlet således ej gifvit sådant utslag, som § 16 L. O. stadgar. Besväranden Hytörens bevar rörelse i själva valet utan endast domkapitlets förklarande vid fördragning af valprotokollen, hvaröfver besvär enligt 418 § K. L. böra sökas i ekonomidepartementet.

— **Domarkåren.** Åbo hofrätt har beviljat häradshöfdingen i Hollo's domsaga *Klas Robert Heuander* tjänstledighet från och med den 8 innevarande december till denna månads utgång samt förordnat vic-häradshöfdingen *Carl Ludvig Jonsson* att under tiden förestå domarkåret i domsagan.

Häradshöfdingen i Tammela domsaga *Waldemar Kyander* har erhållit tjänstledighet från och med den 12 till och med den 29 i denna månad samt förre vicehäradshöfdingen *Richard Leonard Wyrén* förordnats att under tiden förestå domarkåret i denna domsaga.

— **Ett lotteri föränstalts i morgon** lördag i Brandkärsuset af fruntimmersöreningen i Åbo.

Under långa tider har fruntimmersöreningen gjort ett godt och att alla erkänt arbete, som tillvunnit föreningen varma sympatier. Därför har hälsat aldrig välvilligt understöd saknats, då föreningen

sest sig föranledd att vädja till allmänhetens bistånd.

Då föreningen nu åter anordnar ett lotteri, vet man därför på förhand att detta lotteri skall bli vällyst med vinster och välbesökt.

För att emellertid lämna allmänheten ersättning för entré, har bestyrelsen, gått i författning om ett godt program, som bör kunna bidraga till en nöjsam afton.

G-nom annons tillkännager bestyrelsen; att vinster kunna inlämnas i dag och i morgon från kl. 11 t. m.

Vi skola i morgon återkomma till ett sedvanligt omnämnande af vinstexpositionen.

— **Landstagen.** Guvernören i länet har, på därom gjord ansökan, beviljat tjänstledighet under en tid af 2 månader, räknadt från den 5 dennes, till kronofogden i Welmo härad *Johannes von Schantz*, hvilken ännar i egenskap af sin ättens hufvudman bistått på pågående landtag, samt därjämte förordnat kronolänsmanen i Lestala distrikt *Axel Waldstedt*, att jämte egen betättning, änsage kronofogdetjänsten under ledigheten handhafva.

— **Ortens arbetarparti** var medelns en braskande annons i „Läsesamman Työmie“ mangrant sammankalladt till möte i går afton i arbetarforeningens lokal, där enligt annonsen en förut oerhörd sak („ennen kvaliteten asia“) skulle beaktas. Oaktadt denna, som man trodde synerligen effektiv reklam, hade till mötet infunnit sig endast något öfver ett hundratal personer.

Talarestolen bestogs af hr *K. F. Heisten*, som anförde, huru som det nu bär på orten första gången inträffat, att ett annat parti på sin lista för stadsfullmäktigvalet upptagit samtliga af arbetarpartiet erbjudna kandidater. Valdagen, den 9 dec., borde därför betraktas som en högtidsdag, hvilket man borde visa därigenom, att de röstberättigade arbetarna mangrant samlades vid urnorna. Om och arbetarna nu komme att rösta med det gammalfinska partiet, vore därmed icke sagt, att de till sina åsikter skulle blifva snömetarier, eller att arbetarna för framtiden stödde skulle rösta med detta parti. En annan gång kunde de rösta med det svensktänade eller med ugfennomannerna efter ometidigheterna.

Man stades förblifva anhängare endast och allena af det socialdemokratiska partiet. En högt ledamod och betänklighets omständighet vid valet vore den, att dörarna till vallokalerna denna gång komme att stängas redan kl. 8 på aftonen i st. för kl. 9, som fallet varit vid tidigare stadsfullmäktigval. Man misstänkte, att detta förhållande berodde därpå, att magistratsherrarna befarat en alltför stor tillströmning af arbetare och därför genom att stänga vallokalerna tidigare på kvällen skulle söka hindra en del valmän af arbetarklassen att taga del i valet. Mot ett sådant magistrats herrarnas svensktänade majoritet fick sitta hårdt emellan.

Vid mötet utdelades ett tryckt upprop till deltagande i valet, i hvilket upprop, liksom också i förutnämnda talares andragande stadsfullmäktiges svensktänade majoritet fick sitta hårdt emellan.

Äfven utslags vid mötet ett antal personer med uppdrag att deponera vid valtidfallet och lämna valnämnen af arbetarklassen erforderliga råd och upplysningar om hvad vid valet vore att iakttaga.

— **Sjöfarten.** F. Å. Ås ångare *Orio* anlände i tisdags från Danzig med last af 1,000 tons råsocker för Åura sockerbräns räknung. Efter slutad lossning skall ångaren här intaga full trälast till Spanien.

Samma bolags ångare *Ceres* anlände i går kl. 4 e. m. från Antwerpen och Bremen via Danzig med full last af stycke gods. Den till Åbo desinerade delen af lasten utgjordes af 500 tons stycke gods från Antwerpen, 500 balar bomull från Bremen samt 375 tons socker från Danzig för Åura sockerbräns räknung. Med återstoden af lasten afgår ångaren lördag morgon till Helsingfors.

Ångaren *Edna Munk* anlände i går till Dalebruk från Koka för att intaga en last af järn till Helsingfors.

I nära vecka hitintills F. Å. Ås ångare *Rhea* från spanska hamnar via Helsingfors.

— **Åbo Stockholmstrafiken.** Ångaren *Bore II* ankom från Stockholm via Mariehamn i går kl. 1/11 t. m. medförande 63 passagerare och 37 tons stycke gods.

— **En farlig situation.** Vid det senare tagets afgång från Åbo kl. 4.20 e. m. i förgår inträffade ett tillbud till olyckschändelse. En af passagerarna, en restauratör från Helsingfors, slötade, då han i sista stunden skulle hoppa på tåget, och kom mellan två vagnar. Vid dennes nödropp drog någon i nödsigeln, hvarpå tåget stannades och mannen framdrogs. Han hade lyckats klänga sig upp på en buffert och drogs sedermera oskadad från sin farliga situation. Såväl restaurören som en annan passagerare, hvilken hoppat ned för att hjälpa den förre, blefvo af vaktpersonalen kvarhållna på Åbo station, medan effekterna fortsatte färden till Helsingfors.

— **Bevärr.** Handlanden C. A. Hallman, från Pörs socken, har i senast anförd besvär öfver guvernörens

— **Med silfvermedalj för räddning af människolif** ha huggnats fiskerene I Isomas och V. Stenlund från Luvia socken i Åbo och Björneborgs län.

— **Femtio år** fyller i dag professorn i botanik vid Åbo universitetet *Fredrik Emil Waldemar Eufing*. Sin till den vid mycket hög ålder afådda provincialläkaren härstädes Fredrik Eufing och hans för icke så många år sedan bortgångna, härstädes synnerligen afhälsade maka We dia Socksdorff, föddes Fredrik E. i Åbo den 9 december 1854. Student blef han 1870 efter att hafva genomgått Åbo gymnasium två år förinnan detta läroverk stängdes, således en af de allra yngste, som bland de ännu levande af detta läroverks f. d. elever fyller 50 år. Redan förinnan han blef student, hade han, o. lärjunge af den säsom lärare i naturvetenskaper synnerligen framstående doktor Arhenius förvärfvat sig isynerhet i botanik mycket framstående kunskaper, hvilka sedermera vid universitetet bestående hans bana. Filosofikandidatexamen aflade han 1874. Efter en afhandling „Studier öfver geotropiska växter“ blef han filosoficandidat och doktor 1879. Amanuens vid universitetets botaniska museum 1880, utnämndes han till docent i botanik 1887 och 1892 framför de unge män, som vid denna tid tillfädd med honom, till professor i ämnet efter en disputation: Studien af die Entwicklung des Lichtes auf die Pflanz. Föreläsningar har prof. E. egenat sig åt arbeten på det område, åt hvilket han invigt sin lifsuppgift. Så har han under senaste tid sysselsatt sig med undersökningar af Europas förnämsta byggnader, afsedda för studium af botaniken, för att få till stånd en för Helsingfors egend vetenskaplig institution af detta slag, för hvilken tiden synes vara iane. Lämmande här å sido hans öfriga botaniska tillgångar, nämna vi endast, att han medverkat i den periodiska skriven dels genom bidrag till Helsingfors Dagblad, dels såsom redaktör i Finsk Tidsskrift, hvars utgifvare han varit åren 1883—85. Skräklidit påminna vi om, att han under Åbo Tidnings första år 1883, då Ernst Rönneby var dess hufvudredaktör, lämnade bidrag till det då i sin första utveckling stadda bladet. En bland siffrarna af Svenska litteratursällskapet i Finland, har han i dess förhandlingar publicerat ett föredrag, som han höll för sällskapet år 1892: „Naturen och våra diktare.“ Senast har han just i år i förening med hr Georg Sothman utgivit första delen af en upplaga af Petrus Kalas „Nordamerikanska resa“, som man nästan betecknat såsom ett slags föreläsningar till det betydande arbete, han själf utgivit 1896: „De viktigaste kulturväxterna.“

Då han i dag fyller femtio år, skola utsläppta många af hans vänner och skräklidit de i Åbo, som intressera sig för hans energiska verksamhet, förena sig om den lyckönskan vi tillkänna honom.

— **Restauratorerna.** Innehafvarian af „Café du Nord“ här i staden, restauratören Emmy Iwasoff hos guvernören i länet anhållit om tillstånd att jämval under lördagar och dagar före påskdagar få i sin nämnda restaurations icke utskänkning.

— **Föreningarna.** Handvärksföreningen i Åbo stad har hos guvernören i länet anhållit om fastställelse af särskilda ändringar uti föreningens stadgar och har magistratens utlåtande öfver ansöknigen inforrats.

— **Folkskolorna.** St. Marie kommun har anförd besvär öfver guvernörens i länet utslag af den 20 juli innevarande år åtgående folkskoleindelnigen.

— **„Sven Biografteater“** gör i afton och några afnär framför sällningar i teatern härstädes. Vi hänvisa hvad program och entré beträffar till annonsindelnigen.

— **Om tillstånd att utflytta från landet** anhöller förre sjömannen Johannes Emil Karlsson, från Naga socken, men numera bosatt i N. nyork i Föranta staden såsom hushärbare.

— **Dödsfall.** Måndagen den 20 sistl. nov. aflid i Liverpool befälhafvaren å barkskeppet »Fawell» sjökaptenen Johan Hallman.

Född i Nystad 1868, besökte han först några klasser af en realskola, hvarefter han år 1883 begaf sig ut på bollen blå, tjänande bland annat på några utländska fartyg. Styman 1892 och sjökapten 1895, förde han först befälet å barkskeppen Capella och

